

SMART CITIES 2022

Kako financirati projekte u gradovima
Izvori financiranja i kako ih najbolje iskoristiti

Ana Fresl, Projekt jednako razvoj

P·J·R
CONSULTING

6.4.2022.

Ana Fresl

Direktorica konzultantske firme za EU fondove
Projekt jednako razvoj d.o.o.

Predsjednica HUP EU PRO – HUP udruge za
profesionalce u fondovima Europske Unije

17 godina staža u EU projektima (MFIN, SAFU, PJR)

Teme izlaganja

- EU fondovi 2021-2027 - prilika kakvu Hrvatska još nije imala (duplo više sredstava na raspolaganju)
- Demonstracija nekih naslova tih prilika (natječaja)
- Koje su „ključne riječi” i izazovi u projektima u novom razdoblju
- Kako organizirati svoje kapacitete
- Ključne poruke i savjeti

Zašto?

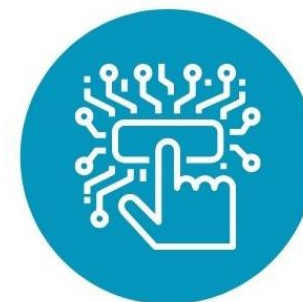
- Gradovi pokrivaju približno 3 % kopnene površine, ali proizvode više od 70 % emisija stakleničkih plinova.
- Procjenjuje se da će do 2050. gotovo 85 % Europljana živjeti u urbanim područjima
- Obzor Europa, Odbor za misiju za **klimatski neutralne i pametne gradove** definirao je sljedeću misiju: 100 klimatski neutralnih gradova do 2030
- Je li Vaš grad među njima?
- Koji ste cilj sebi postavili?

Demonstracija prilika (natječaja)

Uočili smo u ovom trenutku više od 100 natječaja u najavi za JLS, na primjer:

- Razvoj infrastrukture širokopojasnog interneta
- Ulaganje u digitalne vještine i digitalnu uključenost građana
- Energetska obnova zgrada
- IKT rješenja za državnu upravu, e-usluge, aplikacije
- Zelena infrastruktura u gradovima

Demonstracija prilika (natječaja)

- Multimodalna gradska mobilnost
- Vozila na alternativni pogon za javni gradski i prigradski linijski promet
- Održivi turizam
- Sanacija brownfield područja
- Očuvanje prirode i biološke raznolikosti

Minimalno duplo više sredstava na raspolaganju

- Duplo više ulaganja u pripremu projekata
- Duplo više sufinanciranja
- Duplo više rizika
- Duplo više hrabrosti

2014-2020: 10,8 milijardi eura

2021-2027:

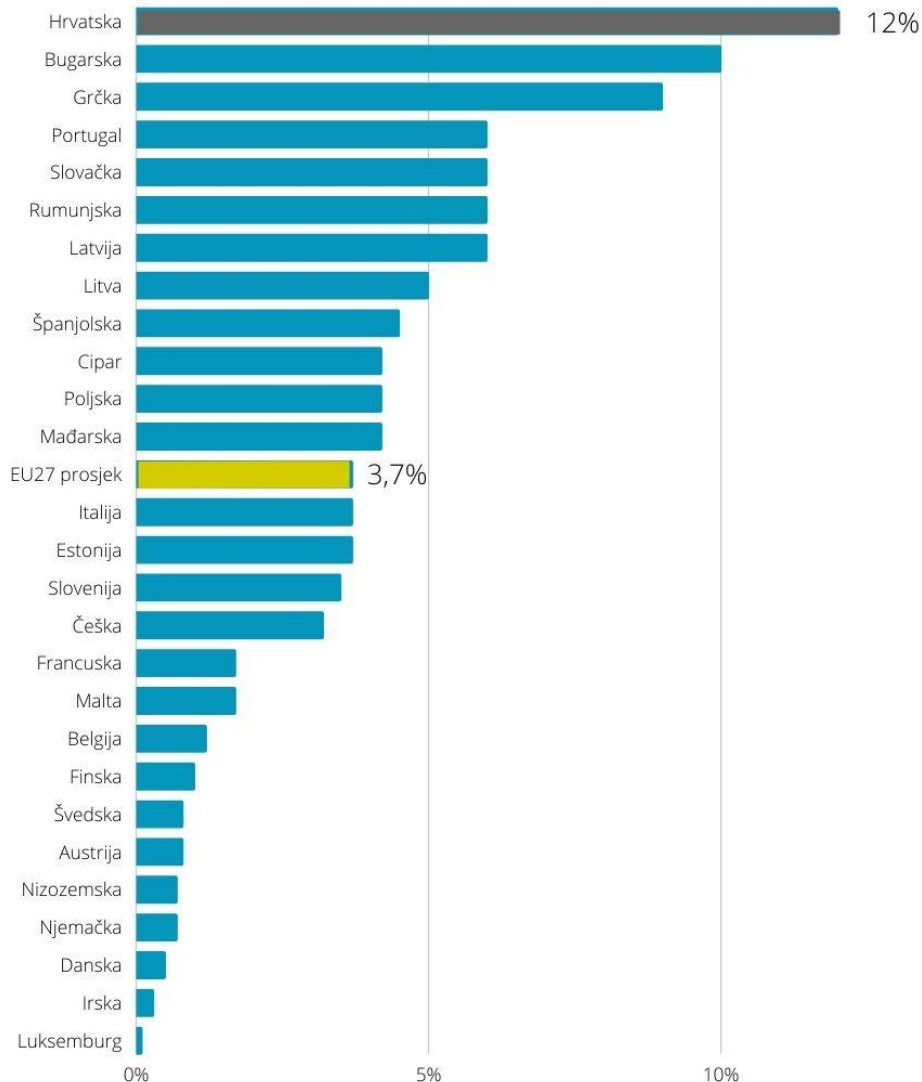
- **Višegodišnji financijski okvir (VFO)
– 13,4 milijardi eura**

3 Operativna programa i Program ruralnog razvoja, teritorijalna suradnja

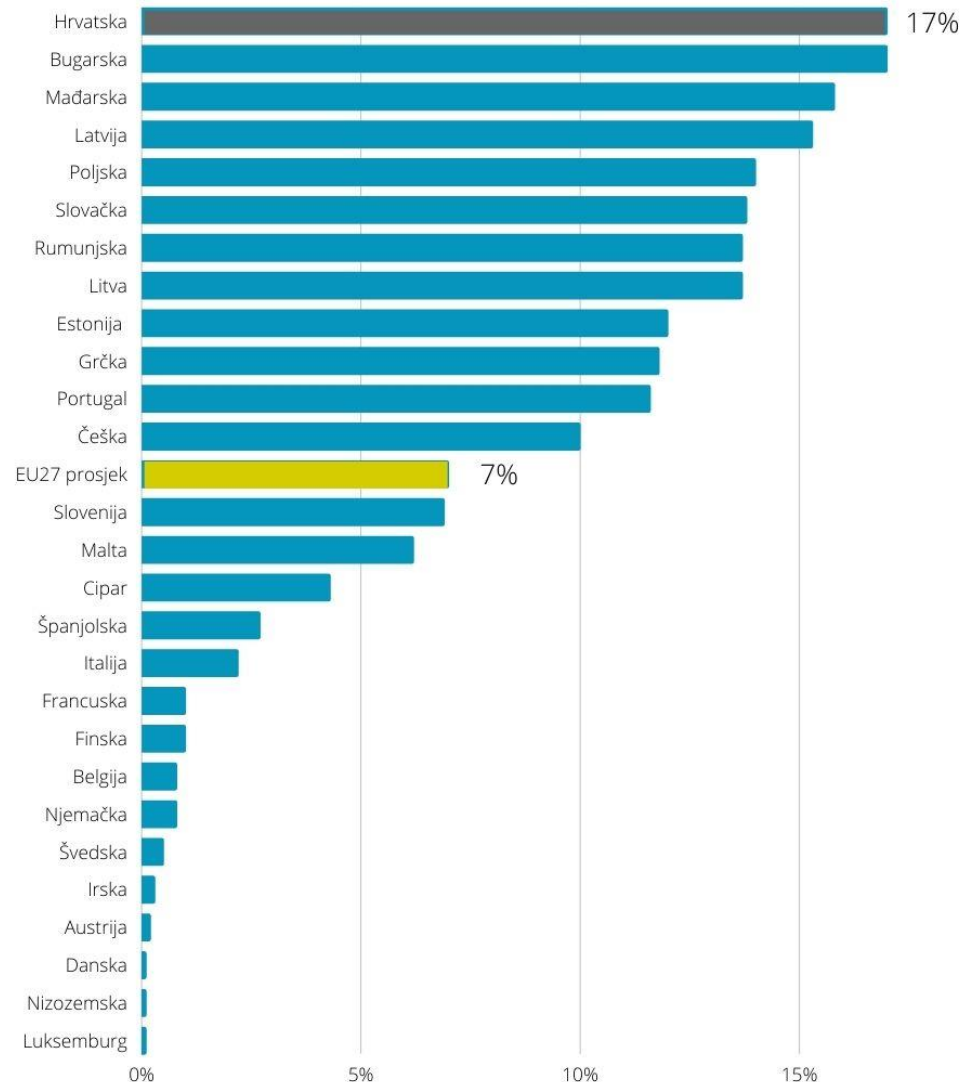
- **Next Generation EU (11 milijardi eura)**

Mehanizam za otpornost i oporavak 6,3 i
ponuđeni nepotvrđeni zajam 3,6

Plan oporavka, bespovratna sredstva u odnosu na BDP

Regionalna politika EU u odnosu na BDP

Okruženje, cijene, isporuke

Pitanja investitora?

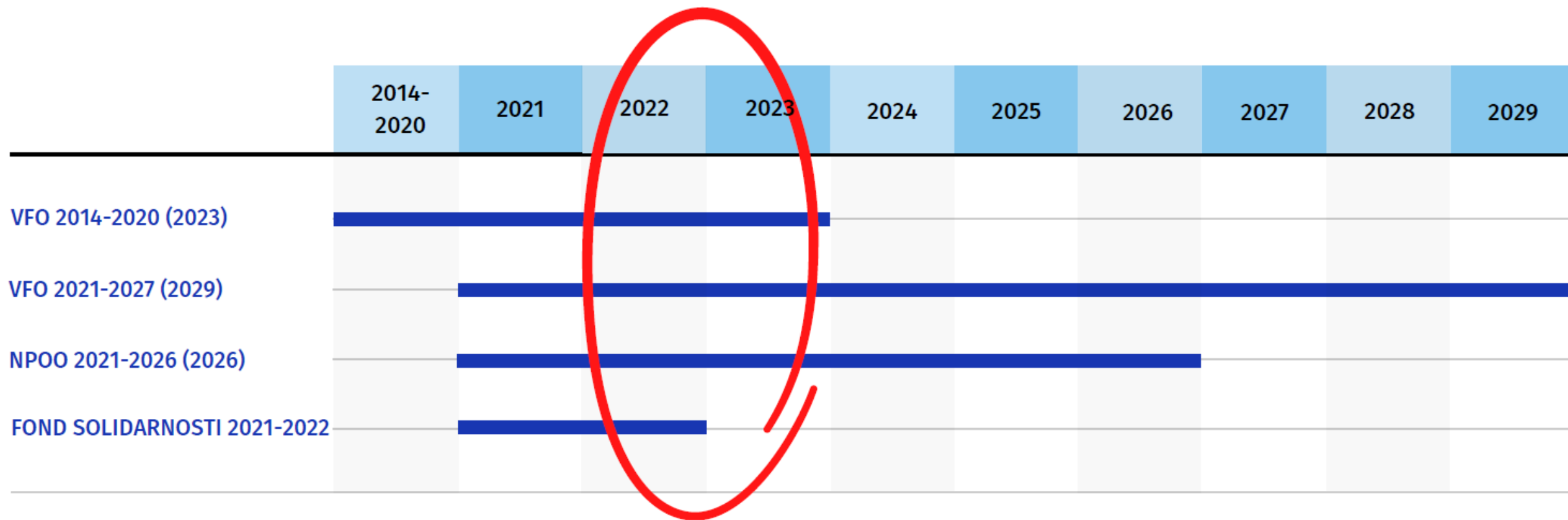
- Budžeti danas
- Cijene ponuda sutra
- Iznosi ugovora na kraju

Okruženje, cijene, isporuke

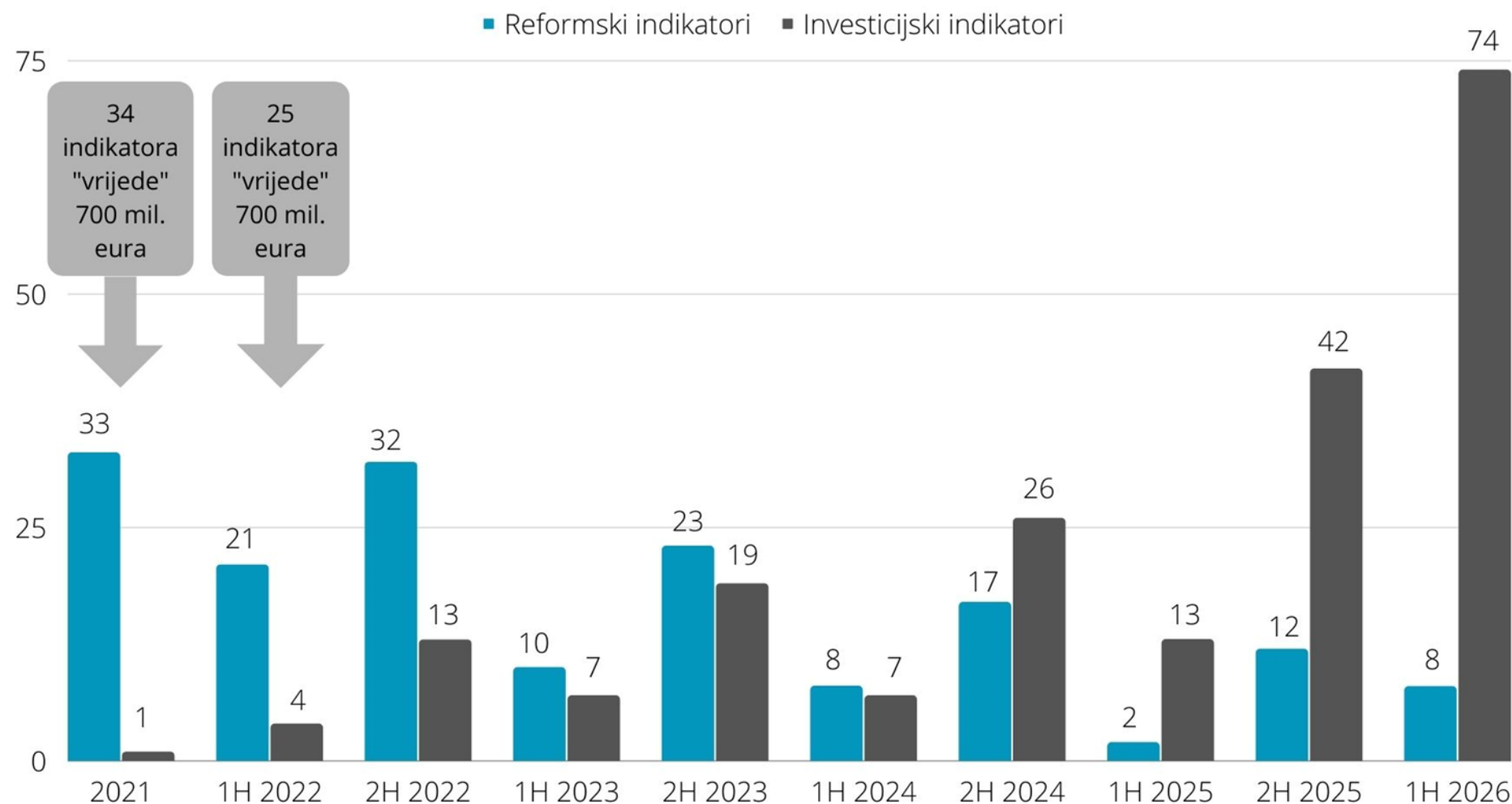
- Kontekst razdoblja: nestabilnost, globalni poremećaji, nedostatak robe, otežane migracije ljudi, povećanje cijena i inflacija
- Istodobnost svih natječaja i programa otkriva i velik rizik u općoj dostupnosti dobavljača usluga i robe i izvođača radova
- Rast cijena, npr. cijena kontejnerskog transporta porasla je do 230%
- Osim nestašice, rokovi isporuke bitno su produljeni, za neke proizvode su udvostručeni, rokovi dobave produžavaju se

Preklapanje programa

NPOO indikatori (preduvjet za isplatu)

145 reformskih i 227 investicijskih indikatora

Koliko nam vremena zapravo treba?

Primjer 2014-2020

Dostupno: 10,8 milijardi kuna

Rok provedbe programa: 10 godina (n+3)

Stanje na dan 5.4.2023. (nakon 8 i pol godina):

- Vrijednost ovjerenih sredstava = 56%
- Vrijednost plaćenih sredstava = 67%

U usporedbi s trajanjem NPOO-a, povukli bismo manje od 25% sredstava

2021-2027: Doprinos okolišnim ciljevima

Operativni izazovi

- Ne očekivati konzistentnost, ranu najavu (npr. esavjetovanje u NPOO-u nije obvezno), ne očekivati sličnost pravila...
- Minimalno 4 seta pravila i „inačica” softvera (eNPOO vs efondovi) : NPOO; ZNP za OPKK/ITP; Smjernice za OP ULJP; Pravilnici Ruralnog programa
- Treba pojačati vlastite kapacitete, ne samo radi količine sredstava, nego i radi kompleksnosti očekivanja u razdoblju i pravila

Savjeti za kapacitete u JLS-ovima

* Ovisno o veličini

Manji JLS-ovi:

Nije realno za očekivati da pratite sve prilike i sve to znate

Imajte barem jednu zaposlenu osobu u centru EU fondova i razvojnih projekata

Većinu procesa i znanja podugovorite, nemojte gubiti vrijeme, malo ćete toga stići

Uzmite si konzultantsku kuću koja će vas pratiti

Realno (optimalno) očekivanje je da zaista odaberete Vama strateški važne projekte s ciljem da oni lokalnoj zajednici donesu trajnu korist

Savjeti za kapacitete u JLS-ovima

Veći JLS-ovi:

Imajte tim, ali ga i vrlo redovno obrazujte za praćenje prilika, apliciranje i upravljanje projektima

Podugovorite stručni i „rizičniji” dio (ozelenjavanje projekata, studije izvodljivosti, tumačenje pravila, javna nabava)

Realno (optimalno) očekivanje je, također, da zaista odaberete Vama strateški važne projekte s ciljem da oni lokalnoj zajednici donesu trajnu korist

Postanite klimatski neutralni i pametni grad

Ključne riječi novog razdoblja 2021-2027

Ljudski kapital

Zelena tranzicija i dekarbonizacija

Uredba o taksonomiji i dokazivanje
doprinosa postizanju klimatske
neutralnosti

Digitalna transformacija

Inflacija

Održivost ekonomije i demografija

Ključne poruke za kraj

- Vrijeme za ulaganje je sad, u „sljedećem” razdoblju (nadamo se bez pandemije) nema više Plana oporavka
- Napravite sve što možete da koristite EU fondove za svoj strateški razvoj
- Budite pametni
- Vaši projekti moraju govoriti rječnikom ključnih riječi u novom razdoblju
- Budite hrabri
- Morate biti spremni s projektima

Projekt jednako razvoj d.o.o.

Hvala!

Ana Fresl

ana.fresl@pjr.hr

+385 (91) 505-1793

www.pjr.hr